

TÜRKİYE ARAŞTIRMACILAR DERNEĞİ

DISİPLİN KURULU YÖNETMELİĞİ

Disiplin Kurulu:

Prof. Dr. Burç Ülengin
Dr. Cüneyt Evirgen
Dr. Leyla Sever
Yönetim Kurulu Başkanı
Denetleme Kurulu Başkanı

I-GENEL HÜKÜMLER

Derneğin tüzüğünü, TC'nin ilgili yasalarını, amir hükümlerini çiğneyen, etik araştırma kurallarına, şeffaflık ve hesap verilebilirlik taahhüdüne, ESOMAR kurallarına, sektörün itibarını, mesleğin onurunu zedeleyecek aykırı davranışlarda veya beyanlarda bulunan, yönetim organlarıncı verilen kararlara uymayan, kendisine verilen görevleri icra etmekten sürekli kaçınan, üye olma şartlarını kaybetmiş olan üyeler, dernek üyeleri veya dernek ile üyeler arasında, ya da derneğe başvuruda bulunan üçüncü şahıslar ile çıkabilecek çekişmeleri gidermek ve disiplin yönetmeliğinde tanımlanan cezai uygulamaları yürütmek üzere beş asıl ve üç yedek kişiden oluşan bir kuruldur.

Madde 1. Amaç:

Bu yönetmelik, **Türkiye Araştırmacılar Derneği'nin** belirlediği ilkeler ile sahip olduğu vizyon ve misyon görüşleri çerçevesinde oluşturulmuş kuralları ve işleyişi korumak, disiplin cezalarını vermeye yetkili organları, disiplin cezalarına karşı yapılacak itirazların usul ve esasları ve disiplinle ilgili diğer hususları düzenlemektir.

Madde 2. Kapsam:

Bu yönetmelik **Türkiye Araştırmacılar Derneği üyelerinin** tümünü kapsamaktadır ve Dernek tüzüğüne dayanılarak çıkarılmıştır.

II-DİSİPLİN SUÇLARI ve CEZALARI

Madde 3. Disiplin Yönetmeliği Uygulamaları:

- a- Uyarı
- b- Kınama
- c- Dernek faaliyetlerinden men
- d- İhraç

Yukarıdaki disiplin cezalarından a-Uyarı, b-İhtar ve c- Kınama cezaları Disiplin Kurulu tarafından uygulanır. Dernek faaliyetlerinden d-men ve İhraç cezaları için yönetim kuruluna tavsiyede bulunur.

3-a Uyarı Cezası:

Uyarı cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Üyelik sıfatının gerektirdiği vakara yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,
- b) Üyeye yazılı olarak bildirildiği halde, verilen süre içinde ödenmeyen dernek aidatları ve hangi sebeple doğmuş olursa olsun diğer bütün borçların ödenmemesi,
- c) Dernek binasında ve faaliyetleri esnasında ya da dernek üyesi olduğunu simgeleyen herhangi bir emare ile diğer üye veya şahıslarla her ne sebeple olursa olsun nezaket dışı, iyi niyet kavramı ile bağdaşmayan davranışlarda bulunmak, hakaret etmek, derneğin prestijini sarsacak eylemde ya da söylemde bulunmak, kişilerle olan ilişkilerde kaba ve saygısız davranmak,
- d) Dernek yetkilileri tarafından sorulan hususları haklı bir sebep olmadan zamanında cevaplandırmamak,
- e) Dernek eğitim araç ve gereçlerinin kullanım ve bakımına gerekli özeni göstermemek, derneğe ait mal, malzeme ve araçları, özel işlerinde kullanmak, korumamak, hor kullanmak, kaybetmek, bunlara zarar vermek ve zamanında iade etmemek
- f) Toplantı ve törenlerin, kültür ve sanat faaliyetlerinin düzenini bozacak davranışlarda bulunmak,
- g) Dernekle ve araştırma sektöründeki müşterileriyle olan münasebetlerinde kaba ve terbiyeye aykırı hareket etmek,
- h) Derneğe ve araştırma sektöründeki müşterisine karşı taahhüdünü yerine getirmemek,
- i) Mesleğin şeref ve haysiyetine uygun olmayan tavır ve hareketlerde bulunmak,
- j) Dernek ile ilgili herhangi bir konu ya da kişi hakkında, Dernek içinde ya da dışında, kamuoyuna karşı prestijini zedeleyecek konuşmalar yapmak, asılsız, haksız, gerçeklerle bağdaşmayacak eleştirilerde bulunmak, Derneğe zarar vermek.
- k) İş sahiplerini ve müşterilerini küçük düşürecek hal ve hareketleri yapmak,
- l) Mensup olduğu derneğin itibarını zedeleyici söz söylemek,
- m) Meslek icaplarını haklı bir sebep olmaksızın yerine getirmemek,
- n) Kalitesiz ve içeriği doğru olmayan hizmet sunmak,
- o) Dernek tarafından yapılacak denetim ve kontrollere engel olmak.

Uyarı cezası:

Bu fiillerin ispat edilmiş olması kaydıyla, üyeye, sektöre, diğer dernek üyelerine, dernek personeline ve diğer meslektaşlarına karşı görevlerinde daha dikkatli olması gerektiğinin sözlü veya yazılı biçimde bildirilmesidir.

3.b- Kınama cezası:

Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Üyelik sıfatının gerektirdiği itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- b) Derneğin düzenlediği bir etkinlik sırasında görevli rehber ya da sorumlu ile tartışmak, görevli veya sorumlunun söylem ve kararlarına uymamak,
- c) Duvarlara, kapılara, demirbaş eşya üzerine yazı yazmak, işaret ve benzeri şekiller çizmek, yapıştırmak, bunlara veya diğer eğitim araç ve gereğine zarar vermek,

- d) Derneğe ait mal malzeme araç ve gereçleri, evrakları, birimin ya da sorumlusunun izni olmadan almak, kullanmak, yerini değiştirmek, depolama düzenini bozmak, dernek binası dışına çıkarmak, üçüncü şahıslara göstermek ya da vermek,
- e) Yetkili mercilerce istenen bilgileri eksik veya yanlış bildirmek veya hiç bildirmemek,
- f) Seminer ve konferansların, uygulama çalışmalarının düzeni bozmak
- g) Derneğe ve araştırma sektöründeki müşterisine hakarete bulunmak,
- h) Haksız menfaat temini amacıyla yasal olmayan yollarla rekabet yapmak,
- i) Dernek tarafından alınan kararlara uymamak,
- j) Yetkili organların davetlerine haklı bir mazeret göstermeksizin uymamak,
- k) Meslek ve hizmetinin icrasından dolayı müşterisini zarara sokmak,
- l) Mesleğini kötü maksatlarla kullanmak,
- m) ESOMAR standartlara aykırı hizmet sunmak,
- n) Mesleki teamüle aykırı davranmak,
- o) Dahil bulunduğu organlardaki görevini siyasi görüş ve kanaatleri dolayısıyla kötüye kullanmak,
- p) Mesleki ehliyetsizliğinden ötürü müşterisini zarara uğratmak,

Kınama cezası:

Bu fiillerin ispat edilmiş olması kaydıyla, kınama cezasını gerektiren hallerin ve fiillerin üyeye yazı ile bildirilmesidir.

3.c- Dernek faaliyetlerinden men cezası:

Bir aydan altı aya kadar dernek faaliyetlerinden men cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Dernek yöneticileriyle, eğitimcileri ve diğer üyelerin ticari itibarlarına zarar verecek şekilde tehdit etmek ve/veya hakaret etmek,
- b) Dernek yöneticileri ile eğitimciler ve üyeler hakkında saldırgan nitelikte konuşmak, yayınlar yapmak ve bunlar aleyhine üyeleri kışkırtmak ve benzeri fiillere teşebbüs etmek,
- c) Yönetim Kurulundan izin almadan dernek içinde toplantılar düzenlemek, bu tür toplantılara katılmak, derneği temsil yetkisi olmadığı halde bu sıfatı takınarak beyanatta bulunmak, toplantı veya törenlere katılmak,
- d) Dernek görevlilerine ve üyelere fiili tecavüzde bulunmak,
- e) Yüz kızartıcı suçlardan birinden ceza almak,
- f) Dernek içinde girilmesi yasaklanan yerlere girmek, zarar vermek veya tahrip etmek,
- g) Duvarlara, kapılara, panolara, demirbaş eşyaya ve benzeri yerlere ideolojik veya siyasi amaç taşıyan yazı yazmak, işaret ve benzeri şekiller çizmek, yapıştırmak veya zarar vermek,
- h) Dil, ırk, renk, din ve mezhep açısından kutuplaşmalara yol açıcı faaliyetlerde bulunmak,
- i) Derneği bilerek maddi zarara uğratmak,
- j) Dernek içinde hizipçilik yapmak,

Dernek Faaliyetlerinden Men Cezası:

Bu fiillerin ispat edilmiş olması kaydıyla, men cezasını gerektiren hallerin ve fiiller hakkında rapor hazırlanarak, yönetim kuruluna arz edilmek üzere tavsiye kararı alınır. Dernek faaliyetlerinden men cezasında belirlenen süre içerisinde üye, derneğe ait faaliyetlerin hiçbirine katılamaz.

3.d- Dernek üyeliğinden ihraç cezası:

Dernekten ihraç cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Her ne sebeple olursa olsun derneğin huzur sükun ve Dernek çalışma düzenini bozmak ve bu amaçlara yönelik eylemleri tahrik etmek,
- b) Bir kimseyi veya grubu, tehditle suç sayılan bir eylemi düzenlemeye veya böyle eyleme katılmaya yahut yalan beyanda bulunmaya veya sahte delil göstermeye veya suçu yüklenmeye zorlamak,
- c) Kanun dışı kuruluşlara üye olmak, bu kuruluşlar hakkında açık ya da kapalı propaganda yapmak, yardım talep etmek veya toplamak,
- d) Devletin şahsiyetine karşı işlenen cürümler sebebiyle cezalandırılmış olmak,
- e) Derneği bilgilendirmeden ve onayını almadan Dernekle veya faaliyetlerle ilgili basın açıklaması yapmak, Dernek adını izinsiz şekilde kullanarak yurtiçi veya yurtdışı faaliyetler organize etmek, kişisel veya toplu etkinlikler yapmak,
- f) Derneğin resmi kimliğini kullanarak kişisel maddi kazanç sağlamak,
- g) Disiplin kovuşturmasıyla ilgili işleri veya disiplin kurulunun çalışmasını zor kullanarak veya tehditle engellemek,
- h) Faaliyetlerin yapılmasına herhangi bir şekilde engel olmak, üyeleri dernek binasından dışarıya çıkarmak, çıkarmaya kışkırtıcı veya zorlayıcı davranışlarda bulunmak,
- i) İki defa, dernek faaliyetlerinden men cezası almak

Dernekten İhraç Cezası:

Bu fiillerin ispat edilmiş olması kaydıyla, men cezasını gerektiren hallerin ve fiiller hakkında rapor hazırlanarak, yönetim kuruluna arz edilmek üzere tavsiye kararı alınır.

Madde 4. Öngörülmemiş Disiplin suçları:

Yukarıda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere, nitelik ve ağırlıkları itibariyle benzer eylemlerde bulunanlara da aynı türden disiplin cezaları verilir.

Madde 5. Toplu olarak işlenen disiplin suçları:

Toplu olarak işlenen disiplin suçlarında, suçluların münferiden tespit edilemediği durumlarda, topluluğu oluşturan üyelerin her birine ceza verilir. Ancak bu üyelerin masumiyetini ispat hakkı saklıdır.

Madde 6. Cezalarda Ağırlaştırıcı Sebepler:

Disiplin cezası verilmesine neden olmuş bir fiil veya halin bir yıl içinde, 3. kez tekrarında, başkaca hiçbir işlem ve ihbara gerek kalmaksızın bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren, fakat ayrı fiil ve haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında da bir derece ağır ceza verilir. Toplu suç işleme ağırlaştırıcı sebep sayılır ve bu durumda bir derece daha ağır ceza verilir.

Madde 7. Cezalarda Hafifletici Sebepler:

Disiplin cezalarının verilmesinde tahrik ve suç işleme kastının bulunmaması gibi durumlar hafifletici neden sayılabilir ve bir derece daha hafif ceza verilebilir.

Madde 8. Tazminat:

Derneğin mallarına karşı işlenen suçlar sabit olduğu takdirde meydana gelmiş olan zararlar ayrıca ilgiliye tazmin ettirilir.

III- DİSİPLİN SORUŞTURMASI

Madde 9. Soruşturma Yaptırmaya Yetkili Amir:

Disiplin soruşturması disiplin kurulu üyeleri tarafından resen veya bir dernek üyesinin ya da yönetim kurulunun yazılı talebi üzerine başlatılır.

Madde 10. Soruşturma Süresi:

Disiplin Soruşturmasına, olayın öğrenilmesini müteakip 3 (üç) gün içinde başlanır. Disiplin Kurulu Başkanı, kurul üyelerinden birini soruşturmacı olarak görevlendirir. Soruşturma onay tarihinden itibaren en geç 15 (on beş) gün içinde sonuçlandırılır.

Madde 11. Soruşturmanın Yapılış Şekli:

Soruşturmacı, tanığı dinler, keşif yapabilir ve bilirkişiye başvurabileceği gibi bunları gerektiğinde istinabe sureti ile de yaptırabilir. Her soruşturma işlemi bir tutanakla tespit olunur. Tutanak, işlemin nerede ve ne zaman yapıldığı, işlemin mahiyeti, kimlerin katıldığı, ifade alınmış ise soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir ve soruşturmacı, yazıcı ile ifade sahibi veya keşif sırasında hazır bulundurulananlar veya belge sorumlularınca imzalanır. İstinabe talimatında, şahidin kimliği, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgiler iyice belirtilir. Tanığa usulüne uygun olarak yemin ettirilir ve yaptırılan yeminin şeklide yazılır.

Madde 12. Savunma Hakkı:

- a) Hakkında disiplin soruşturması açılan üyeye atfedilen suçun neden ibaret olduğu, savunmasını yapacağı tarihten en az üç gün önce yazılı olarak bildirilir. Bu yazıda, üyeden belirtilen gün, saat ve yerde, savunmasını yapmak üzere hazır bulunması istenir. Tebligat yapılmasının mümkün olmadığı hallerde, üyenin savunmasını yapmak üzere soruşturmacıya başvurması hususu, Dernek lokalinin Duyuru Levhasına asılır.
- b) Üyeye yollanacak davetiyede çağrıya özürsüz uymadığı veya özrünü zamanında bildirmediği takdirde savunmadan vazgeçmiş sayılacağı ve diğer delillere dayanılarak hakkında gerekli kararın verileceği belirtilir.
- c) Makbul sayılan bir özür bildiren veya zorlayıcı sebep dolayısıyla davete uymadığı anlaşılan üyeye yeniden uygun bir süre verilir veya belirtilecek bir süre içinde yazılı savunmasını göndermesi istenir.
- d) Her türlü tebligat işlerinde, bu yönetmeliğin 27. maddesi hükümleri uygulanır.
- e) Soruşturma, üyenin kendini gereği gibi savunmasına imkan verecek şekilde yürütülür.
- f) Ancak, savunma bahanesiyle soruşturmanın uzatılmasına imkan verilmez. 2 kere tanınan süre içinde savunmasını yapmayan, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Madde 13. Soruşturma Raporu:

Soruşturma sonuçlandığında bir rapor düzenlenir. Raporda, soruşturma onayı, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller, alınan savunma özetlenir. Her suç maddesi ayrı ayrı değerlendirilerek delillere göre suçun sabit olup olmadığı tartışılır, suçun işlendiği hususunda kurul bir kanaate varır ise uygulanacak disiplin cezası karara bağlanır. Varsa, belgelerin asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Soruşturma raporu dosya ile birlikte Dernek İdari Sekreterine teslim edilir.

Madde 14. Ceza Kovuşturması ile Disiplin Kovuşturmasının Bir Arada Yürütülmesi:

Aynı olaydan dolayı üye hakkında ceza kovuşturmasının başlanış olması, disiplin kovuşturmasını geciktirmez.

Saniğin, ceza kanununa göre mahkum olması veya olmaması disiplin cezasının uygulanmasına engel teşkil etmez.

Madde 15. Disiplin Kurulunun Toplanması ve Çalışma Düzeni:

Disiplin Kurulu, başkanın e-posta ile çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.

Toplantı gündeminin hazırlanması ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi, başkan tarafından sağlanır.

Disiplin kurulu olarak yönetim kurulunun toplantı nisabı, kurul üye tam sayısının yarısından fazlasıdır.

Kurullarda raportörlük görevi, başkanın görevlendireceği üye tarafından yürütülür. Raportör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç iki iş gün içinde tamamlar ve hazırlayacağı raporu başkana sunar.

Kurulda, raportörün, açıklamaları dinledikten sonra işin görüşülmesine geçilir. Kurul gerek görürse soruşturmacıları da dinleyebilir. Konunun aydınlandığı ve görüşmelerin yeterliliği sonucuna varıldığında oylama yapılır ve karar başkan tarafından açıklanır.

Disiplin kurullarında her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekte görevlidir. Çekimser oy kullanılmaz. Kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

Oyların eşitliği halinde, başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Karar özeti üyeler tarafından imzalanan bir tutanakla saptanır.

Madde 16. Karar:

Disiplin cezası vermeye yetkili disiplin kurulu, soruşturma raporunda önerilen cezayı kabul edip etmemekle serbesttir. Gerekçelerini göstermek kayıt ve şartıyla lehe veya aleyhe başka bir disiplin cezası da verebilir.

Madde 17. Karar Süresi:

Disiplin cezalarının verilmesini gerektiren hallerde dosya, derhal disiplin kuruluna havale edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren en geç on beş gün (15) içinde karar vermek zorundadır.

IV. UYGULAMA ve İTİRAZ

Madde 18. Cezaların Bildirilmesi:

Disiplin soruşturması sonunda verilen ceza, Disiplin Kurulu'nun kararı incelendikten sonra Yönetim Kurulu tarafından hakkında disiplin soruşturması yapılan üyeye yazılı olarak bildirilir. Disiplin cezaları, gerekirse Dernek binasında ilan yoluyla da tebliğ edilebilir.

Madde 19. Uygulama:

Disiplin cezaları, karar tarihinden itibaren hüküm ifade eder ve uygulanır.

Madde 20. İtiraz ve Yargı Yolu:

Disiplin kurulu tarafından verilen ihraç kararına karşı on beş (15) gün içinde Yönetim Kurulu'na itiraz edilebilir. İtiraz halinde, itiraz mercii olan Yönetim Kurulu, kararı inceleyerek, verilen cezayı aynen

veya değiştirerek kabul veya reddeder. Disiplin Kurulu Yönetim Kurulunun kararı doğrultusunda gerekli işlemleri yapar, dosya idari sekretere teslim edilir.

Ret halinde, disiplin kurulu veya yetkili disiplin amiri ret gerekçesini göz önünde bulundurarak, itirazı karara bağlar.

Üye aleyhine sonuçlanan kararlara karşı yargı yolu açıktır.

Madde 21. Zaman Aşımı:

Bu disiplin yönetmeliğinde sayılan disiplin suçu niteliğindeki fiil ve halleri işleyen üyeler hakkında bu fiil ve hallerin işlendiğinin soruşturmaya yetkili amirlerce öğrenildiği tarihten itibaren:

- a) Uyarma, kınama, 1 aydan 6 aya kadar uzaklaştırma cezalarında bir ay içinde,
- b) İhraç cezalarında altı ay içinde, disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zaman aşımına uğrar.

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren, nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde, ceza verme yetkisi zaman aşımına uğrar.

Madde 22. Cezaların Silinmesi:

Çıkarma cezası hariç, diğer cezalardan birini alan üyenin, cezasını çektikten sonra en az bir yıl süre içinde davranışları kusursuz olursa, üyenin başvurusu üzerine disiplin kurulunun görüşü ile cezasının silinmesi Yönetim Kuruluna teklif edilebilir. Kurul'un uygun görmesi halinde, ceza silinir.

Madde 23. Tebligat ve Adres Bildirme:

- a) Disiplin kovuşturması dolayısıyla her türlü tebligat, üyenin Derneğe kaydı sırasında bildirdiği adrese iadeli taahhütlü olarak yapılmak veya tebliğ evrakı Dernek Binasında ilan edilmek veya elden tebliğ edilmek suretiyle tamamlanmış sayılır.
- b) Derneğe kaydolurken bildirdikleri adresi değiştirdikleri halde, bunu bildirmeyen veya yanlış veya eksik adres vermiş olan üyeler, mevcut adreslerine tebligatın yapılmış olması halinde, kendilerine tebligat yapılmadığını iddia edemezler.

Madde 24. Dosya Teslimi:

Disiplin soruşturmasına ait dosyalar, disiplin soruşturma defteri ile birlikte teslim edilir ve alınır. Disiplin Soruşturma Defterinin altında teslim eden ve alanın imzaları bulunur.

Madde 25. Yazışma Şekli:

Kişilerle olan yazışmalar iadeli taahhütlü veya elden teslimat ile olarak yapılır. Evrakın elden verilmesi halinde, imzalı belge dosyasında saklanır.

27. Maddedeki tebliğ şekli saklı kalmak üzere, diğer hususlarda 7201 Sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.